

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

SPORTDA VA YOSH AVLOD JISMONIY TARBIYASIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR

Respublika ilmiy retsenziyalangan
onlays-konferensiya

MATERIALLARI

29-sentabr 2021-yil

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ЖИСМОНИЙ МАДАНИЯТ ФАКУЛЬТЕТИ

**СПОРТДА ВА ЁШ АВЛОД ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯСИДА
ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР**

**ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В СПОРТЕ И ФИЗИЧЕСКОМ
ВОСПИТАНИИ МОЛОДОГО ПОКОЛЕНИЯ**

**INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN SPORT AND PHYSICAL
EDUCATION OF YOUNG GENERATION**

**Республика илмий рецензияланган онлайн-конференция
2021 йил 29 сентябрь**

“Ёшларни қўллаб-куватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили” га бағишинган, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 2 мартағи 78-Ф сон фармойишига асосан Бухоро давлат университетида ҳалқаро ҳамкорлар иштирокида **2021 йил 29 сентябрь** куни “**Спортда ва ёш авлод жисмоний тарбиясида инновацион технологиялар**” мавзусида Республика илмий рецензияланган онлайн-конференция ўтказилади.

Анжуманинг мақсади: Ёш авлоднинг ҳаракат фаоллигини оптималлаштириш муаммоларини ҳал этишнинг янги йўлларини излаш, уларнинг жисмоний тайёргарлиги ҳамда жисмоний тарбияси жараёнига янги шакллар ва методларни жорий қилиш бобида методологик ва услубий шароитларини ўрганиш.

Анжуманинг ташкилий қўмитаси:

1	О.Х.Хамидов	БухДУ ректори, раис
2	О.С.Қаҳхоров	БухДУ инновация ва илмий ишлар бўйича проректори, раис мувовини
3	Б.Б.Маъмурев	Жисмоний маданият факультети декани, аъзо
4	С.Қ.Қаҳхоров	БухДУ ходимлар ва талабалар касаба уюмаси раиси, аъзо
5	У.У.Рашидов	БухДУ молия ва иқтисодиёт ишлари бўйича проректори, аъзо
6	Г.Т.Зарипов	БухДУ И ва ИПКТ бўлими бошлиғи, аъзо
7	Р.С.Шукурев	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси мудири, аъзо
8	А.Э.Сатторов	Факультетлараро жисмоний тарбия ва спорт кафедраси мудири, аъзо
9	Қ.П.Арслонов	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси доценти, аъзо
10	Ф.Б.Музafferova	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси катта ўқитувчиси, p.f.b.f.d.(PhD), аъзо
11	Р.С.Баймурадов	“Факультетлараро жисмоний тарбия ва спорт кафедраси” катта ўқитувчиси, аъзо
12	Ф.А.Нарзуллаев	“Факультетлараро жисмоний тарбия ва спорт кафедраси” катта ўқитувчиси, аъзо
13	М.М.Тўраев	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси ўқитувчиси, аъзо

Барча маъруза тезислари (мақолалар) таҳририят томонидан анонимлаштирилган ҳолатда текширилади ва текширувдан ижобий ўтган маъруза тезислари нашр этилади ҳамда ҳар бир муаллифга электрон СЕРТИФИКАТ берилади. Маъруза тезисларида берилган маълумот учун муаллифларнинг ўзлари жавобгар ҳисобланишади. Конференция материаллари тўпламини 2021 йил 15 октябрь кунидан бошлаб <https://interscience.uz> расмий сайтидан юклаб олишингиз мумкин.

Конференция тўпламида нашр этилган илмий тезислар (мақолалар) **GOOGLE SCHOLAR, CROSSREF** ҳалқаро базасида индексацияланади, ҳар бирига алоҳида [Crossref DOI](#) рақам берилади.

Мазкур онлайн конференцияда профессор-ўқитувчилар ва илмий тадқиқотчилар жисмоний тарбия ва спорт йўналишида ўз илмий изланишлари натижасида тайёрланган маъруза тезислари (мақолалар) билан қатнашади

4. Бизнинг экспериментал психологик тадқиқотимиз натижалари шуни кўрсатмоқдаки, шахс шаклланишини ўлчовчи барча параметрлар ўзбек кураши машғулотлари билан фаол шуғулланмайдиган назорат гуруҳидаги ўқувчиларга нисбатан ижобий жиҳатдан аҳамиятли даражада намоён бўлди.

Адабиётлар:

1. Абдурасулов Р.А. Шарқ яккаураши ва шахс такомили. Моногра-фия.-Тошкент: Фан, 2008. 7,25 б.т.
2. Абдурасулов Р.А. Ўқувчи шахсини шакллантиришда спорт машғулотларининг ўрни. Монография.-Тошкент.: Фан ва технология. 2013. 12,7 б.т.
3. Абдурасулов Р.А. Ўқувчи-спортчиларнинг спорт интилиш-лари. //Халқ таълими журнали. 2009/2. -Б.62-65.(19.00.06; №17).
4. Гайнутдинов Р.З. К вопросу изучения некоторых личностных свойств студентов института физической культуры. / Теория и методика физического воспитания (сборник научных статей. ТГПИ им. Низами, том 160). -Ташкент. 1976. -С.127-132.
5. Мельников В.М., Ямпольский Л.Т. Введение в экспериментальную психологию личности.-М.: Просвещение. 1986. 319 с.

BARKAMOL YOSHLAR TARBIYASIDA KO'PKARI SPORT MUSOBAQALARINING O'RNI
10.53885/edinres.2021.10.77.015

Kurbanov Djurabek Ismatovich
Buxoro davlat universiteti, Buxoro, O'zbekiston
Akramova Gulhayov Mexriddin qizi
Buxoro davlat universiteti, Buxoro, O'zbekiston

РОЛЬ КУПКАРЫХ СОРЕВНОВАНИЙ В РАЗВИТИИ ГАРМОНИЧНО РАЗВИТОЙ МОЛОДЕЖИ

Курбанов Джурабек Исматович
Бухарский государственный университет, Бухара, Узбекистан
Акрамова Гулхаё Мехриддин кизи
Бухарский государственный университет, Бухара, Узбекистан

THE ROLE OF KUPKARI COMPETITIONS IN THE DEVELOPMENT OF HARMONIOUSLY DEVELOPED YOUTH

Kurbanov Djurabek Ismatovich
Bukhara State University, Bukhara, Uzbekistan
Akramova Gulhayov Mexriddin qizi
Bukhara State University, Bukhara, Uzbekistan

Kalit so'zlar: Chavandoz, jo'mard, uloq, Ko'kbo'ri Kok-pari, Bo'zkashi, Kozlodranie.

Anotatsiya

Ko'pkari O'zbekistonda ko'pincha xalq sayllari, bayramlar va to'ylar munosabati bilan tantananing oxirgi kuni uyuştiriladi. Bunday musobaqalar yoshlarning kelajakda mard, epchil bo'lib voyaga etishlarida, ayniqsa, o'spirin chavandozlar uchun ko'pkari sirlarini o'rghanishda tajriba maktabi vazifasini o'taydi.

Ключевые слова: Всадник, щедрый, коз, Кокбори Кок-пари, Бозкаши, Козлодранье.

Аннотация

В Узбекистане купкари часто отмечают в день государственных праздников, торжеств и свадеб. Такие соревнования служат экспериментальной школой для

молодых людей, которые в будущем вырастут храбрыми и ловкими, особенно для юных гонщиков, которые познают секреты купкари.

Keywords: Rider, generous, capricorn, Kokbori Kok-pari, Bozkashi, Kozlodranie.

Annotation

In Uzbekistan, Kupkari is often celebrated on the last day of public holidays, celebrations and weddings. Such competitions serve as an experimental school for young people to grow up brave and agile in the future, especially for young riders to learn the secrets of kupkari.

Ko'pkari ajdodlarimizning qadimiylar ommaviy tomoshalaridan biri. Musobaqa maydonida bedovlarning qahr bilan kishnashi, chavandozlarning vajohati, tomoshabinlarning yurak hovuchlab o'yinni kuzatishi, qariyalarning esonlik-omonlik tilab, fotihaga qo'l ko'tarishi, bakovullarning ovozasi, bilimdonligi, voqealar rivojini o'z vaqtida ko'ra olishi – hamma-hammasi ko'pkarini chinakamiga san'at darajasiga ko'taradi, yuksak badiiy saviyadagi qiziqarli maydon tomoshasiga aylanishini ta'minlaydi. To'da-to'da otlarning pishqirishi, qamchining havoda aylanishi, "ha, halolla, azamat" deb hakamlarning og'iz yirib baqirishi, chor-atrofdagi son-sanoqsiz tomoshabinlarning olazarak ko'zlar bilan g'olib chavandozni qidirishi chavandozlarga ruh, maydonga ko'tarinkilik, vujudlarga his-hayajon, jo'shqinlik va o'zgacha tarovat bag'ishlaydi.

Qamchini etik qo'njiga tiqib olgan, yugan uchini egar boshiga ilib uloqqa uzalgan chavandozni hech kim shaxdidan qaytara olmaydi. Chunki, tanti, jo'mard bahodirlar o'z oriyatini elning g'ururiga bag'ishlaydilar. Otlari ham o'zlariga yarasha malakaga ega, o'ta chopqir, baquvvat, maydonga kirganda to'dani yorib o'tadigan, egasiga quloq soladigan, uning tilini tushunadigan, hiylalarini tezda anglashga qodir. Shuning uchun ham, uloqda chavandoz va ot bir-biriga monand ravishda bir maqsad sari harakat qilib, xalq olqishiga sazovor bo'ladi. Ko'pkarining mo'jizaviy qudrati ham ana shunda.

Ko'pkari o'yinlari vatanimizdan tashqari Qirg'iziston, Tojikiston, Turkmaniston, Qozog'iston, Afg'oniston, Pokiston, Mo'g'uliston va qisman Ozarbayjonda ham uyuştirilib kelinadi. Ular orasida eng ommalashgan ko'pkari (uloq) o'yini biz o'zbeklarda "Ko'pkari", "Uloq", "Ko'kbo'ri" deyilsa, qirg'izlarda "Kok-pari", forsiy tilda so'zlashuvchi qavmlarda "Bo'zkashi" (tortishish o'yini), rus xalqlarida esa "Kozlodranie" deb yuritiladi. [1]

Ko'pkari O'zbekistonda ko'pincha xalq sayllari, bayramlar va to'ylar munosabati bilan tantananing oxirgi kuni uyuştiriladi. Chavandozlar ko'pkari o'tkaziladigan qishloq tomon bir necha kun avval yo'lga tushadilar. Mehmon chavandozlar qo'nim topgan xonadonlarda tunning yarmigacha ko'pkari haqidagi ajoyib-g'aroyib afsonalar, latifalar, hazil-mutoyibalar avjiga chiqadi, musobaqada ishlatiladigan qoidalar va yangi atamalar haqida qizg'in bahslar bo'ladi. Olamdan o'tgan marhum ustoz chavandozlar esga olinadi, kuchli va tajribali chavandozlarning tantiligi, jo'mardligi maqtaladi, yaxshi otlarning hislatlariga tasannolar aytiladi. Mahalliy baxshilar ijrosida dostonlardan parchalar va termalar tinglanadi. Bu kabi suhbatlar maydonda har doim kamtarin, vazmin va asosiysi halol bo'lishga undaydi. Shu kuni otlarga ham alohida e'tibor beriladi. Mo'ljalidan ortiq suv yoki em berilmaydi, yomon ko'zlardan asraladi. Hech qachon qamchi bilan otning boshiga urilmaydi. Har bir chavandozning maxsus tayyorlangan kiyimlari: boshni qamchi yoki boshqa xavfli tasodifiy zarbaldan saqlaydigan telpagi, ustida po'stini, shimi, oyog'ida etigi, qo'lida qamchisi bo'ladi. To'yning oxirgi kuni xalqqa osh berilgandan so'ng chavandozlar ko'pkari o'tkaziladigan maydon tomon yo'l oladilar. Tomoshabinlar hammadan oldin bu yerga yetib kelib, o'zlariga qulay tepaliklardan joy olishadi va maydondagi o'z chavandozlarini har tomonlama qo'llab-quvvatlab, uloq uchun kurashda g'alabaga undaydilar. Toyponga hamma yig'ilgach, otlarni qizdirib olish uchun "qoqma" o'yini o'tkaziladi.[2]

Asosan yosh chavandozlar ishtirok etadigan bu ko'hna udumda qatnashchilar soniga qarab maydonga navbatil bilan ikkita yoki uchta uloq tashlanadi. Yoshlar uni to'dadan ajratib olib chiqish uchun o'zlarining nimaga qodir ekanliklarini sinab ko'radilar. Ushbu vazifani uddalay olganlarga uloq sovrin sifatida beriladi. Bunday musobaqalar yoshlarning kelajakda mard, epchil bo'lib voyaga etishlarida, ayniqsa, o'spirin chavandozlar uchun ko'pkari sirlarini o'rghanishda tajriba maktabi vazifasini o'taydi. "Qoqma" nihoyasiga etgach, otlar sovutiladi. Endi haqiqiy ko'pkariga gal keladi. Unda har qanday chavandoz ham qatnasha olmaydi. Chunki, ko'pkarining o'ziga yarasha yozilmagan, hamma uchun barobar bo'lgan qonunlari bor. Musobaqa boshlanishidan oldin bakovulboshi hammaga qarata; "g'irromlik qilmaysan, tag'in egarga bog'lab yoki o'g'rincha qayish o'tkazib uloqni qo'lga kiritaman deb o'tirma! Halol tashlashsang, zotini ayamayman! Zotiga ellik ming so'm pul va bitta qo'chqor qo'yildi" deb e'lon qiladi. So'ngra uloq olib kelinib, otlarga hidlatiladi. Uloqning havosi bor, otlarga shu havo madad beradi, bunday vaqtarda otlar faqat g'alabaga intiladi, deyishadi. Chavandozlar to'dasidan uloqni olib chiqib ketish har kimga ham nasib etavermaydi. Tolotumda ot ustidan egilib, uloqni shahd bilan bir hamlada ko'tarib olish, boshqalar har qancha chirani tortganda ham ularga bermay otga o'ng'arish, ustalik bilan uzangiga bekitib, taqimiga bosgan holda davradan ajratib olish uchun chavandoz butun borlig'i bilan harakat qiladiki, bu uzoq yillik tajriba, mahorat va hunardan darak beradi. G'alabaga ishtiyobiq baland bo'lgan mohir chavandozlar og'ir vaziyatlarda ham chayirlik qilib, chidam va shahd bilan o'zining xilma-xil usullarini, hunar va ilmlarini qo'llaydilar. O'yin so'ngida bakovulboshi rahbarligidagi hakamlar g'olib chavandozlarga sovrinlarni slashadilar. Ko'pkarida sovrinda echki, novvos, ho'kiz, tuya, ot, televizor, ayrim hollarda yengil avtomashina ham qo'yiladi. Ba'zi xonadonlar to'ylarida esa kalish, maxsi, etik, gazlama, kigiz, gilam, polos va shunga o'xshash mollar qo'yiladi.[3]

O'zbekistonda ko'pkarining "Uloq ayirish", "Mehmon keldi", "Qoralig" ko'rinishlaridagi qoidalariga amal qilinadi. "Uloq ayirish" shartiga ko'ra, chavandoz bakovul tomonidan o'rtaga tashlangan uloqni to'dadan olib chiqib, oldindan belgilangan manzilga etkazib bersa, halol hisoblanadi va unga e'lon qilingan sovrinlar tantanali suratda topshiriladi. "Mehmon keldi" shartida sovrin uzoq-yaqindan kelgan mehmonlar, to'y egasining qarindoshlari va qadrondonlari tomonidan qo'yiladi. Bosh hakam uloqni davraga tashlaydi va otiga minib, chavandozlardan taxminan to'rt, besh yuz qadam narida qo'liga bayroq ushlab turadi. [4]

Qaysi chavandoz uloqni bayroqchagacha keltirib bersa, hakamlar boshlig'i "halol" deya bayroqchasini yuqoriga ko'taradi. Ko'pkarining so'ngida o'tkaziladigan "Qoralig" sharti bo'yicha chavandoz uloqni naqd bayroq ushlab turgan bakovul otining oldingi oyog'i tagiga olib kelib tashlashi kerak. Bu chavandozlardan juda katta kuch, mahorat va tajriba talab qiladi. Qashqadaryo viloyatining Shahrисabz, Yakkabog', Chiroqchi tumanlari atroflarida XX asrning o'rtalarida Olovxon polvon, Egamberdi shoxa, Surxondaryoda To'ra qora, uzun O'lan kabilar Qo'ziboy chavandoz, Mavlon, Ro'ziqul, Alpon polvon, Otaqul, Ilyos kabilar shuhrat qozongan, katta obro'ga ega bo'lishgan. Keyinchalik, Xushvaqt, Jalol, Shuqur, Asad, Xurram, Omon dev ismli chavandozlar maydonga chiqishdi. Otabobolarimizning mardu-maydonlik, jasorat, epchillik kabi xislatlarini o'zida ifoda etuvchi qadimiylar va hamisha navqiron ko'pkari musobaqalari yoshlarimizda jasurlik, botirlik, uddaburonlik, chaqqonlik, zukkolik, fahm-farosatlilik, aql idrok fazilatlarini kamol toptirishda "hayot maktabi" vazifasini o'taydi. Zero, ko'pkari chinakam oriyatli, g'ururli, shijoatli o'zbek yigitlarining mardonlik timsolidir.

Adabiyotlar.

1. The Importance Of Physical Education In Times Of Pandemics FI Qo'ziyeva, JR Abitova International Journal of Progressive Sciences and Technologies 25 (2), 119-122.

2. Тураев М.М., Баймурадов Р.С., Файзиев Я.З. Интерактивные методы физического воспитания в вузах / / Педагогическое образование и наука. № 3, 2020. С. 132-135.

3. Субъективно-динамические особенности ценностного отношения студенток к специальным тестам «Алпомиш» и «Барчиной» И.Т.Хамраев, Х.А.Батиров, Б.К.Ходжаев Инноватика физической культуры и спорта : материалы Всероссийской научно-практической конференции с международным участием, г. Москва 1 / 424-427

4. [Физическая культура в эпосе Алишера Навои](#). М.З.Джураева Педагогическое образование и наука, 2020 103-107.

ҲАРАКАТЛИ ЎЙИНЛАР ОРҚАЛИ ЁШ АВЛОДНИ ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРГАРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

10.53885/edinres.2021.42.53.017

Қодиров Ш.Н

Аннотация: Ушбу мақолада ҳаракатли ўйинлар орқали ёш авлодни жисмоний тайёргарлигини ривожлантириш, жисмоний тарбия тизимида тутган ўрни ва таълим жараёнида ҳаракатли ўйинлардан фойдаланиш масалалари ёритилган.

Калит сўзлар: восита, ҳаракатли ўйинлар, соғлом, ёш авлод, жисмоний тарбия, жисмоний тайёргарлик.

Спорт ва жисмоний тарбияга эътибор қундан-кунга қучайиб бормоқда. Жисмоний тарбия олдида спортни халқимизнинг ҳаётига кўпроқ сингдириш; ёшларни мустақиллик руҳида тарбиялашда жисмоний тарбия ва спортнинг барча турли-туман шаклларидан, жумладан, халқ миллий ўйинларидан кенг фойдаланиш, инсонларнинг соғлигини яхшилаш ва уларни она-Ватан мудофаасига тайёрлаш ва шу сингари катта вазифалар турибди. Халқимизнинг миллий ўйинлари эса ана шу мақсадда жуда кенг қўлланилиб келинаётган муҳим жисмоний тарбия ва спорт воситаларидан биридир. Шунинг учун халқ миллий ўйинларига эътиборни қучайтириш зарурияти янада яққол кўринмоқда.

Миллий халқ ўйинлари ўқувчиларнинг халқимизнинг бир неча асрлик маданий бойликлари ҳақидаги тасаввурларини кенгайтиради. Чунки миллий ҳаракатли ўйинлар жисмоний тарбиянинг энг таъсирчан усусларидан бўлиб, ўқувчиларда ақлий, ахлоқий ва нафосат тарбиясини биргалиқда мувафақиятли амалга оширишда муҳим воситадир.

Шунинг учун болалар ўйинларининг руҳи, табиати, иштирокчиларнинг ҳатти-ҳаракатлари каби жиҳатларига ҳам эътибор бериш зарур. Бошланғич синф ўқувчилари жисмоний тарбиясини қизиқарли ва фойдали ўтказиш учун миллий ўйинлардан фойдаланишда ҳам худди шу хусусиятларга эътибор бериш керак.

Бошланғич синф ўқувчиларида жисмоний тарбия дарсларида қадриятларга муҳаббат уйғотиш, халқ анъаналарини авайлаб-асрашга ўргатиш кўп жиҳатдан ўзбек халқ миллий ўйинларидан унумли фойдалана билишга боғлиқ. Чунки миллий ўйинлар орқали бола бир томондан жисмоний билимларни эгалласа, иккинчи томондан, уни жисмоний тарбияга қизиқтириш муҳим аҳамият касб этади.

Халқ ўйинларига эътибор қаратиш Шарқ халқлари маданиятининг жуда кўп элементларини сақлаб қолишга ва улардан амалий фаолиятда фойдаланишга имконият туғдиради. Қадимги маҳаллий халқларимиз учун анъанавий миллий ўйинлар ва миллий беллашувлар улар ҳаётининг ажралмас бир қисми бўлган, улар халқ маросимларида, расм-русумларда ва урф-одатларда мустақил бир соҳа

Э. Ю. Исломов. МИЛЛИЙ КУРАШНИ ЎҚУВЧИНинг ШАХСИЙ СИФАТЛАРИНИ ШАКЛЛАНИШИГА ПСИХОЛОГИК ТАЪСИРЛАРИНИ ЎРГАНИШ	217
Kurbanov Djurabek Ismatovich, Akramova Gulhayov Mexriddin qizi. BARKAMOL YOSHLAR TARBIYASIDA KO'PKARI SPORT MUSOBAQALARINING O'RNI	221
Қодиров Ш.Н. ҲАРАКАТЛИ ЎЙИНЛАР ОРҚАЛИ ЁШ АВЛОДНИ ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРГАРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ	224
Абдуллаев Шухрат Джуматурдиевич, Курбанов Джурабек Исматович, Турсунов Миршод Шодиевич. БАРКАМОЛ АВЛОД ТАРБИЯСИНинг ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ	226
Нарзуллаев Ф.А. ЖИСМОНИЙ СИФАТЛАРНИ ТАРБИЯЛАШ МЕТОДИКАСИ.....	230
А.Р.Нуруллаев. МИЛЛИЙ ЎЙИНЛАР МИЛЛИЙ-МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТИНИНГ УЗВИЙ ҚИСМИ.....	231
М.А.Тилакова, А.А.Тилакова. ТАРИХИЙ-МАДАНИЙ ЁДГОРЛИКЛАРНИНГ ИДРОК ҚИЛИШНИ ТЕХНОЛОГИК-КОНСТРУКТИВ ЁНДАШУВЛИ КОМПОНЕНТЛАРИ	234
М.К. Маҳмудов. АКМЕОЛОГИК ЁНДАШУВ АСОСИДА БЎЛАЖАК ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ЎҚИТУВЧИЛАРИ ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТУЗИЛМАСИ.....	239
Sabirova Nasiba Rasulovna. YOSH FUTBOL O'YINCHILARNING JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI	242
Akramov Abdufattoh Shavkatovich. Yosh avlod ongida axloqiy hamda jismoniy tarbiyani shakllantirishning psixologik mexanizmlari	246
Ярашев Жамшид Рассоқович. ЭРКИН КУРАШНИНГ АКСЕОЛОГИК ИЛДИЗЛАРИ	248
Murodov J. MAKTABDA DARSdan TASHQARI VAQTDA HARAKATLI O'YINNI O'TKAZISH METODIKASI	251